

Första året i den nya Försvarsmakten

Del 1

Överbefälhavaren (ÖB) lämnade i slutet av september Försvarsmaktens årsredovisning 1995 till regeringen. Här redovisas först ett förkortat avsnitt gällande hela Försvarsmakten. Därefter följer ett längre avsnitt (sid 56-63) som enbart rör flygvapnets del i årsredovisningen.

Verksamhetsåret 1994/95 var det första året i den nya myndigheten Försvarsmakten. Det har varit en mycket stor omställning i de flesta avseenden; organisatoriskt, ekonomiskt, ledningsmässigt.

Det är naturligt att det tar tid innan nya arbetsformer finner sin form. En omställningsperiod är både nödvändig och naturlig. Men den får inte bli för lång. Det gäller att inte rota sig fast i det gamla utan att blicka framåt. Att se möjligheterna i förändringen. För de finns där ju. Inte minst i det ökade ansvar och med detta följande befogenheter, som nu förts ut till i första hand våra förband och skolor.

Jag har under mina besök ute i landet sett många goda tecken och exempel på att såväl chefer som deras medarbetare förstått det nya och tagit det till sig. Överhuvudtaget anser jag att vi kan känna stolthet över det sätt på vilket Försvarsmakten klarat en så stor omställning.

Under året har jag tvingats till viktiga beslut avseende reduceringar av väsentliga verksamheter beroende på de besparingsbeslut statsmakterna ålagt oss från 1995/96 och framåt. Det var helt nödvändigt att redan 1994/95 åstadkomma ett så stort sparande som möjligt av årets anslag. De cirka 800 Mkr som vi för med oss kan förhoppningsvis något mildra effekterna av beslutade besparingar för 1995/96.

Föregående år anmälde jag till regeringen att vi var på rätt väg vad avser utvecklingen av den krigsorganisation som lades fast i försvarsbeslutet 1992. Detta gällde såväl organisatoriskt som beträffande krigsdugligheten (KDU). Men jag anmälde också att för vissa typer och grupper av förband var sannolikheten låg att försvarsbeslutets mål skulle nås.

Tyvärr nödgas jag nu konstatera, att trots ett engagerat arbete ute vid förband och skolor, så är trenden negativ vad gäller utvecklingen för många krigsförband. Orsaken är främst att verksamhet utgått, bl a repetitionsutbildning. Men det gäller att med alla medel snarast bryta den negativa trenden. Uppgifter och resurser måste bringas i balans.

Förra året avslutade jag mitt förord med dessa ord:

Nu ska nya stridsvagnar och pansarskyttefordon, JAS 39 Gripen och moderniserade Viggen-flygplan, toppmoderna kustkorvetter, ubåtar och amfibieförband snarast in i krigsorganisationen så att det blir verklighet av inriktningen "kvalitet prioriteras före kvantitet".

Den inriktningen ligger fortfarande fast. Det är det arbetet som skall prioriteras och det är där vi skall hämta kraft.

Owe Wiktorin
Överbefälhavare

Del 2

Verksamhetsmål och resultat

Av Försvarsmaktens info-avdelning

Under budgetåret 1994/95 har följande verksamhetsmål i stort gällt för Försvarsmakten.

Stridskrafterna skall under budgetåret 1994/95 och därefter under försvarsbeslutsperioden ges den kvantitativa och kvalitativa utveckling som anges i regeringens regleringsbrev.

Insats- och incidentberedskap skall under budgetåret 1994/95 upprätthållas på det sätt som angavs i regleringsbrevet.

Ledningssystemet skall säkerställa att stridskrafter med hög beredskap

kan verka med god effekt redan under inledningsskedet av ett strategiskt överfall.

De frivilliga försvarsorganisationerna skall enligt förordningen bedriva verksamhet som omfattar försvarsuppläsning, rekrytering och utbildning. Krigsorganisationens behov av utbildad personal skall styra myndigheternas uppdrag till de frivilliga försvarsorganisationerna.

Försvarsmakten skall i fred bl a vidta förberedelser för verksamhet i krig. Detta skall vara utgångspunkten även för Försvarsmaktens miljöarbete.

Flygstridskrafternas förmåga till hög initialeffekt skall bibehållas på 1993/94 års nivå. Förbandsutbildningen skall utvecklas så att god samträning uppstår inom lednings- och underhållsfunktionerna. Samträningen med förband ur andra program, särskilt inom armé och marinstridskrafterna, skall förbättras.

Arméstridskrafternas kvalitativa nivå skall höjas genom materiell förnyelse och ökad kvalitet i utbildningen. Främst skall förmågan till mörkerstrid och pansarvärnsförmågan förbättras. Det personliga skyddet skall förbättras bl a genom anskaffning av kroppsskydd och hjälm.

Delar av **marinstridskrafterna** skall bibehålla förmågan till hög initialeffekt. Den kvalitativa nivån skall höjas genom materiell förnyelse och höjd kvalitet i utbildningen. Ubåtsskydds-förmågan och rörligheten i kustförsvaret skall ges fortsatt hög prioritet. Samträningen med förband ur andra program skall förbättras.

● ● Under året har strävan, liksom tidigare år, varit att mot bakgrund av de allmänna målen så långt möjligt fullfölja intentionerna i 1992 års försvarsbeslut; att prioritera kvaliteten före kvantitet.

I november 1994 tvingades emellertid ÖB att med anledning av regeringens proposition 1994/95:25 "Vissa ekonomisk-politiska åtgärder m m" att för 1995/1996 besluta om att kraftigt reducera verksamheterna repetitionsutbildning, anskaffning m m av mark, anläggningar och lokaler samt att begränsa personalrekrytering intill anställningsstoppets gräns. Beslutet syftade till att åstadkomma största möjliga anslagssparande under 1994/95 för att kunna möta regeringens reduceringskrav 1995/96 på ett rimligt balanserat sätt.

Till detta – och oberoende av ÖB:s beslut – kommer förseningar (ett flyghaveri) inom Gripen-projektet, som innebär att målsättningarna för Gri-

pen-programmet kommer att uppfyllas senare än planerat.

Resultat och operativ förmåga

Trots de beordrade inskränkningarna av vissa verksamheter har huvuddelen av de mest prioriterade förbandens krigsduglighet kunnat vidmakthållas. Såväl den kvantitativa som kvalitativa utvecklingen av stridskrafterna har i stor utsträckning kunnat fullföljas. Brister föreligger främst inom fördelningsförbanden som skall understödja armébrigadernas strid och inom försvarsområdesförbanden som skall understödja alla typer av stridskrafter med territoriellt försvar och samordning. Även de marina lednings- och underhållsförbanden har stora brister i krigsdugligheten. Brister finns även vid delar av jaktflygförbanden och delar av armébrigaderna.

Mot bakgrund av *den för stunden rådande hotbilden och krigsrisken* är Försvarsmaktens beredskap att möta ett väpnat angrepp god. Försvarsmakten har *idag* förmåga att möta ett s k strategiskt överfall efter vissa beredskapshöjningar.

● ● Ledningssystemet medger att stridskrafter med tillräcklig beredskap kan verka med god effekt redan under inledningsskedet av ett sådant angrepp.

Flygstridskrafterna har behållit sin goda förmåga till hög initialeffekt. Huvuddelen av lednings- och basförbanden uppfyller ställda krav. Brister finns på grund av reduceringar av övningsverksamhet och utbildningsomfånget. Några jaktförband har vissa brister i uppträdande i större förband. Övriga flygförband har nått angivna produktionsmål. Samträning, främst mellan luftvärn och ytattack, har skett i erforderlig omfattning. Ackumulerade förseningar i Gripen-projektet har inte kunnat inhämtas under året. Bedömningen att första krigsorganiserade Gripen-divisionen skall kunna vara operativ under 1997 kvarstår.

Speciellt måste framhållas det mycket tillfredsställande flygsäkerhetsresultatet. Under hela verksamhetsåret inträffade inte något totalhaveri, inga omkomna, inga fallskärmsutsprång. – Trenden har hållit i sig: "Nollresultat" i hela 1 1/2 år! Från den 1 juli 1994 till den 31 december 1995. Detta är internationellt sett ett unikt resultat! – (Armén har dock haft ett haveri.)

Arméstridskrafternas kvalitativa nivå höjs successivt genom materiell förny-

else och ökad kvalitet i utbildningen. Det personliga skyddet samt förmågan till mörkerstrid och strid mot pansar har förbättrats genom materielleveranser. Leveranserna av nya stridsvagnar och strids- och pansarfordon ger dock effekt först om några år, då förbanden utbildats på den nya materielen. Under året har ett antal av armébrigaderna varit engagerade i utbildning, uppsättning och rotation av förband till Bosnien. Engagemanget har varit starkt, krävande och fruktbart. Bataljonen i Bosnien m fl enheter utomlands fortsätter att lösa sina uppgifter förtjänstfullt och att skapa förtroende för svenskt försvar.

Delar av **marinstridskrafterna** har fortsatt hög krigsduglighet. För vissa förband har den eftersatts under året på grund av det ansträngda ekonomiska läget. Den kvalitativa nivån höjs successivt genom leveranser av ny materiel till såväl sjöstridskrafterna som kustartilleriet. Ytattackförbanden och amfibiebataljonerna utvecklas till slagkraftiga och allsidiga förband för strid till havs och i skärgårdsterräng. Samträning har skett, främst mellan ytattack och flyg.

Kommentarer

Den verksamhet som återstår att genomföra för att nå 1992 års försvarsbesluts mål för krigsorganisationens *kvantitativa* utveckling till 1997 är följande:

- **En mekaniserad brigad i övre Norrland skall efterhand organiseras med nya stridsvagnar och stridsfordon 90 (omorganisationen skall vara klar till 2005).**
- **Försvarsområdesförbanden skall reduceras med ytterligare 2.000 man. Det samlade territoriella försvaret skall 1997 bestå av 165.000 man.**
- **Ytterligare 6.000 hemvärnsmän skall rekryteras.**
- **Två-tre rörliga kustartilleribrigadledningar skall organiseras.**
- **En fast spärribataljon skall utgå.**
- **Två divisioner JAS 39 Gripen skall organiseras.**
- **Sex divisioner med flygplan 37 Viggen i versionerna attack och spaning (AJ/S) skall omorganiseras och reduceras till fyra divisioner med flygplan AJS 37.**

Försvarsbeslutets organisatoriska mål 1997 kommer *inte* att nås beträffande följande förband:

- ▶ **Endast en division JAS 39 kommer att vara operativ 1997.**
- ▶ **Ytterligare en ytstridsflottilj kommer inte att organiseras.**

Sänkt ambition 94/9

Bästa flygsäkerhets- läget någonsin

Förutsättningarna för krigsförbandsproduktionen förändrades i och med regeringens ekonomisk-politiska proposition i november 1994. Av den framgick att omfattande krav på besparingar skulle komma att riktas mot Försvarmakten. Med avsikt att säkerställa de större materielprojekten och bibehålla handlingsfriheten för framtiden beslutade ÖB om neddragningar inom MAL-verksamheten, begränsningar i personalrekrytering, inställande av försvarsmaktsövning -95 och reducering av repetitionsutbildningen under resterande del av budgetåret.

Flygvapenledningen kompletterade ÖB:s beslut med *sänkning av ambitionsnivån* för basväxlingar, baseringar, skjutningar, utbildning av fast anställd personal m m. Härigenom skapades *möjligheter till anslagssparande inför budgetåret 1995/1996*.

Verksamheten inom flygvapnet har genomförts enligt givna uppdrag. Förbandens krigsduglighet uppfyller i huvudsak de av regeringen angivna kraven. En tendens förmärks emellertid att fler förband än tidigare inte når ställda krav

Ledningsförband

Genom reduceringen av övningsverksamheten har flera förband kommit att få brister jämfört med sina förbandsutvecklingsplaner (FUP). Flera prioriterade förband kan under innevarande försvarsbeslutsperiod få svårt att uppnå i regleringsbrevet (RB) anbefalld krigsduglighet (KDU).

Jaktviggen utgör alltjämt ryggraden i luftförsvaret. Ständigt modifieringsarbete pågår. Den moderniseringsedition som nu införs bär numreringen 33. Uppgraderingen medför bl a att JA 37 kan beväpnas med jaktroboten AMRAAM.

Foto: Stefan Sonestedt

hjälp flygvapnet 95/96

Av överstelöjtnant Stellan Dihlemark, flygvapenledningen

Eskaderstaben (E 1) har fram till nedläggningen den 30 juni 1995 överfört kompetens och personal till flygkommandostaberna och flygvapenledningen. Möjligheterna att leda flygstridskrafterna efter E 1:s nedläggning har säkerställts.

Flygkommandostabernas kompetensuppbyggnad med anledning av E 1:s avveckling och arbetet med ny flygkommandostab både vad avser verksamhetsanalyser och utbildning har medfört en bättre förmåga att taktiskt leda flygstridskrafterna. Arbetet med att ta fram ett för flygstridskrafterna gemensamt lednings- och informationssystem har fortsatt. Den mycket viktiga införandefasen beräknades komma igång under hösten 1995. Flygkommandostabernas nya anläggningar är under färdigställande.

Vädercentralerna har utrustats med MILMET. Systemet har medfört en höjning av servicenivån gentemot Försvarsmakten m fl kunder.

Sambandsförbanden har bland annat genomfört fortsatt organisering av radiolänkkompanierna. Förbandens huvuduppgifter inom sambandsfunktionen kan lösas. På grund av övnings- och specialutbildningsreduceringar har förväntad nivå inte helt kunnat uppnås.

Strilbataljonernas produktion har tillfört krigsorganisationen bl a fyra radarplutoner PS-870 inklusive anläggningar. Utvecklingen av det flygande radarspaningssystemet (FSR 890) har fortskridit och föreskrivet organisationsmål bedöms kunna uppnås. Utveckling och anskaffning av STRIC har gått i huvudsak planligt. Anläggningsutbyggnad har påbörjats och planering för utbildningsverksamheten har inletts.

Radiosystemet TARAS (f d RAS 90) har anskaffats i en första etapp. "Grundsystem mark" har beställts från Ericsson Microwaves (EMW) och leveranser har påbörjats. ▶

Foto: Ivar Blixt

Vaktsoldater i ABC-utrustning under bevakning av låghöjdsradarsystemet PS-870.

Försvarets telenäts modernisering har medfört att samtliga analoga växlar nu har ersatts med digitala växlar.

Flygvapnets Taktiska Centrum (FTC) har genomfört kompetensutveckling inom *telekrigområdet* vid målflygdivisionen. Detta har lett till en utökad utbildningsförmåga hos målflygdivisionens personal och som tillvaratas under störutbildningsperioder vid flygvapnets flygdivisioner.

Produktionen av **anläggningar och lokaler** har i stort kunnat följa uppgjord plan. Försvarmaktens byggstopp och anbefallda besparingskrav har medfört att viss byggproduktion senarelagts eller reducerats genom att vissa åtgärder genomförts med enkla/rebilligare metoder. Ett flertal objekt har utvecklats under året. Detta berör främst det optiska systemet (Is-torn, luftförsvarsgruppcentral, diverse baracker m m) samt en radargruppcentral.

Bas- och underhåll

Kravet på **basbataljonerna** att tillgodose flygstridskrafterna samlade möjligheter att fullgöra sina uppgifter är tillgodosett genom att den ena huvuduppgiften – betjäning av flygförband – i huvudsak har vidmakthållits. Den andra huvuduppgiften – försvar av flygbas – fyller inte helt ställda krav. Den har emellertid förbättrats genom tillförsel av rätt utbildade förband. Inom båda huvuduppgifterna finns brister avseende samövning.

Krigsförbandens förmåga till hög initialeffekt har som helhet bibehållits och uthålligheten upprätthållits.

Antalet krigsförband som inte innehåller angivna produktionsmål och/eller krigsduglighetsvärden har ökat något.

Byggnation av en ny Bas 90 (= vägbas) pågår och beräknas kunna färdigställas under budgetåret 95/96. Som ett resultat av ålagda besparingskrav under 94/95 har den i övrigt fortsatta basutbyggnaden temporärt måst stoppas.

Repetitionsutbildning i krigsförbandsövningar (KFÖ) har genomförts som planerat. Särskild övning befäl (SÖB) och fackövning (FÖ) har genomförts i en mindre omfattning än planerat med hänsyn till ålagda besparingskrav.

Flygverkstadsförbanden har godtagbar förmåga att lösa ställda uppgifter. Översyn av organisationen pågår.

Gripen-förband

Planeringen för att införa JAS 39 Gripen i krigsorganisationen fortsätter.

Flygvapenchefens inriktning är att den första Gripen-divisionen skall vara operativ under 1997.

Såväl den utökade multirollkapaciteten som integrering av Gripen-materiel, bland annat bombkapsel (BK) och planerings- och analysutrustning

digställt under 1995. Installation av simulatoranläggning pågår. Invigning sker i mitten av 1996. Projektering av kallförråd för stationskompani är färdigställd. Ombyggnad av hangar för att passa Gripen pågår.

(PLA), i AJ/S 37-systemet innebär minskade kostnader för utbildning och utveckling inom Gripen-programmet.

Under året har från Saab MA levererats tre serieflygplan Gripen till Försvarmakten – med temporär stationering vid FMV:ProvFC.

För att möjliggöra införandet av Gripen vid F 7 genomförs ett omfattande byggprogram, som bland annat omfattar utbyggnad av divisionslokaler, utbildningsanläggningar (Gripen-centrum) samt förstärkning av F 7:s elnät.

Gripen-centrum är i huvudsak fär-

Övrigt stridsflyg

Jaktflygdivisionerna har god mobiliseringsberedskap och i huvudsak god förmåga att lösa huvuduppgifter. – Några jaktflygförband har begränsad förmåga att uppträda i stora förband. Yngre piloter är otillräckligt övade i krigslig miljö.

Medel som avsatts för flygplansmateriel för Jaktviggen har i huvudsak riktats mot framtagning av ett modifieringspaket som innebär förbättrad radarprestanda, störhållfasthet och

samverkansmöjlighet med Gripen.

Attack- och Spaningsviggen för- måga till hög initialeffekt har bibehållits och uthålligheten upprätthålts. Insats- och mobiliseringsberedskapen är hög.

Sex AJ/S 37-flygdivisioner har vida-

i förhållande till föregående år vid samtliga AJ-och S 37-flygdivisioner.

Planerings- och analysutrustning, PLA, har med mycket gott resultat kommit till daglig användning vid AJ- och S 37-flygdivisionerna. Detta innebär att attack- och spaningsflygföretag

attack-flygdivisioner ökat både kvantitativt och kvalitativt. För AJ/S-flygdivisioner har övningsverksamheten kvantitativt minskat men ökat något kvalitativt (se **tabell 1**). Den kvantitativa minskningen beror bl a på förstegs-utbildningen inför Gripen-epoken.

De fortifikatoriska anläggningar som har färdigställts ökar berörda divisioners möjligheter att verka från aktuella baser.

Tabell 1

Övningsverksamhet på krigsbaser

Förband	93/94		94/95	
	Dagar	Dygn	Dagar	Dygn
Jakt-flygdivisioner	52,5	33,5	58,75	52,75
AJ/S-flygdivisioner	47,5	33	35,75	35,75
Lätt attack-flygdivisioner	9	5	10	10
Summa:	109	71,5	104,5	98,5

Dagar avser antal divisionsövningsdagar (kvantitet).

Dygn avser antal divisionsövningsdygn i samband med dygnet-runt-övningar (kvalitet).

Transportflygförband

Fyra centrala och åtta regionala **transportflygdivisioner** har vidmakthållits. – Verksamheten vid transportflygdivisionerna har i stort genomförts enligt plan och på ett för fredstjänsten bra sätt. Förbanden har tillräcklig personal- och materieluppfyllnad för att bedriva en effektiv fredsverksamhet.

Beträffande krigsuppgifterna är bristerna större. Det är bland annat därför som en översyn av hela transportflygorganisationen för närvarande pågår. De regionala förbanden står först i tur och bedöms vara omorganiserade till den 1 januari 1997. Därvid förutses en reduktion från nuvarande åtta till tre-fyra regionala transportflygdivisioner.

Bristerna hänför sig till underhållsorganisationen, tillgång på skyddade uppehållsplatser för personalen samt utrustning i flygplanen såsom militära landningshjälpmedel, igenkännings-, varnings- och motmedelssystem.

Ungefär 14 procent av flygtiden för TP 84-förbandet har utnyttjats för utbildning och deltagande i övningar, vilket är något lägre än planerat (18 procent) men högre än föregående år (12 procent). Övriga flygningar med last av fallskärmsjägare, övrig personal samt olika laster ger dock ett likartat övningsutbyte för förbandet.

Signalspaningsförbanden har vidmakthållits under året och förberedel-

Foto: Kenneth Dahlberg

Allt fler JAS 39A Gripen leverades från SAAB M. A. till F 7 (via FMV:PROV). Före 1995 års utgång fanns tio F 7-Gripar flygandes.

reutvecklats mot AJS 37-flygdivisioner. Dessa krigsorganiserades från och med den 1 juli 1995.

Integreringen mot AJS 37 kommer att vara slutförd före den 30 juni 1997. I avvaktan på att Gripen-systemet uppnår full spaningskapacitet i krigsorganisationen har spaningsförmågan i AJS 37-systemet vidmakthållits.

Såväl attack-, jakt- som spaningsflygförmågan har ytterligare förbättrats

planeras mer stridsrealistiskt och på ett effektivare och säkrare sätt.

AJ- och S 37-flygdivisionerna utgörs till fullo av fast anställda piloter.

De **lätta attackflygdivisionerna** (SK 60) har vidmakthållits och stridsförmågan har förbättrats i förhållande till budgetåret 93/94 bl a genom utbildning av fler fast anställda piloter och flygnavigatorer.

Övningsverksamheten vid krigsbaser har för jaktflygdivisioner och lätta

serna för att ta emot och kunna verka med nytt signalspaningsflygplan löper enligt plan.

För TP 85-förbandet genomförs cirka 95 procent av flygningarna för FRA:s behov samt utbildning. Övrig flygning utgörs av enstaka transportflygningar samt ombaseringar föranledda av service och underhåll.

Signalspaningssystemen, vilka tidigare av tradition betecknats som transportflyg, bytte i och med införandet av nya flygplan beteckningarna från TP 100B respektive TP 102B till **S 100B** (Argus) respektive **S 102B** (Korpen).

Flygräddningsförbanden har god förmåga i huvuduppgiften flygräddning med hög mobiliseringsberedskap och insatsförmåga.

Fem tunga (HKP 10) och tre medeltunga (HKP 3) flygräddningsgrupper har vidmakthållits under året.

Årets utbildning av helikopterförare medför att förbanden får ökad uthållighet. Genomförda räddningsuppdrag (civila/militära) har gett flygräddningsförbanden ökad förmåga i huvuduppgiften flygräddning.

Genomförd materielanskaffning av radar- och navigationsutrustning, avsedd för en särskild operatörsplats, kommer ytterligare att öka förbandens förmåga att uppträda under mörker och dåligt flygväder.

Beredskap för flyg- och sjöräddning har upprätthållits i normal omfattning.

stora ökningen av "antal räddade personer" orsakades av Estonia-katastrofen, där flygvapnets helikopterförband räddade 36 personer.

Tabell 3

Flygvapnets haveristatistik					
Kalenderår	91	92	93	94	95
Haverier	3	2	3	1	0
Omkomna	0	1	1	0	0
Misslyckade fallskärms-hopp	0	0	0	0	0
Lyckade fallskärms-hopp	2	0	1	1	0

Årtalen avser kalenderåren. Under budgetåret 94/95 inträffade heller inga totalhaverier. – Resultaten är sensationellt goda, dvs aldrig tidigare har bara "nollor" kunnat redovisas under 1 1/2 år! Nota bene! – Vad gäller hela Försvarmakten har ett haveri inträffat. En arméhelikopter totalhavererade i november 1995 ett resultat som först redovisas i nästa årsredovisning.

stem och framtagning av underlag för luftvärdighetsgodkännande inför flygutprovning har fortsatt. Flygutprovningen med RM15 har dock försenats, bland annat på grund av motorstörningar vid markprov. Förseningen bedöms inte påverka leveranserna till flygvapnet. Installationsgranskningar har pågått kontinuerligt under året.

Trafikflygarutbildningen vid **Trafikflygarhögskolan** har bedrivits i begränsad omfattning. Åtta elever har utexaminerats och 16 elever har antagits till utbildning. Skolan har genomfört praktikskede för tolv elever på lärohögskolans civila flyglärover utbildning, genomfört teori- och praktikutbildning för blivande transportpiloter ur flygvapnet, biträtt med vidareutbildning för piloter ur marinen samt medverkat i flygvapnets flygtransportverksamhet.

Anskaffning av lokaler för grundorganisationens behov har i stort kunnat

Tabell 2

Flygräddningsverksamhet

	94/95	93/94	92/93
Beredskap totalt antal tim	29113	29841	32611
Beredskap utöver ordinarie öppethållningstider – tim	15185	14899	14700
Antal uppdrag i samband med flygräddningstjänst 1)	Mil: 82	156	127
	Civ: 40	91	95
Antal uppdrag i samband med sjöräddningstjänst	Mil: 0		
	Civ: 84		
Antal uppdrag för övrig verksamhet 2)	Mil: 21	11	8
	Civ: 35	70	59
Antal sjuktransporter	Mil: 1	1	0
	Civ: 82	35	89
Antal räddade/bärgade pers	Mil: 0	3	4
	Civ: 104	56	52

1) Siffrorna för 1992/93 och 1993/94 avser både flyg- och sjöräddningstjänst.

2) Härmed avses främst uppdrag i samband med fjällräddning, skogsbränder, oljeutsläpp, vådautlösta nödsändare och eftersökning av försvunna personer.

Den jämfört med tidigare år relativt

Foto: Ivar Blixt

En räddningshelikopter av typ HKP 10 Super Puma hovrar upp i virvlande snö. – Totalt finns tolv i Försvarmakten.

Gemensamma resurser

Målflygdivisionen vid Malmslätt har vidmakthållits på nivå motsvarande den 1993/94.

Avionikmodifieringen av **flygplan SK 60** har fortsatt med granskningar hos instrumentleverantören samt granskning av konstruktionsunderlag. Upphandling av typarbete och provinstallation har avslutats.

Motorbytet till RM15 (= Williams FJ44) pågår. Provflygplanet har färdigställt. Granskningar av flygplanssy-

följa uppgjord plan. Utförd byggproduktion innebär att grundorganisationen tillförts MAL-resurser, vilket påverkar stödproduktionens möjligheter att stödja produktionen av krigsförband.

Grundläggande **utbildning** till och av anställd **personal** har genomförts enligt ställda uppdrag, varvid ansatta mål uppnåtts. Den grundläggande utbildningen har varit prioriterad framför specialutbildning. Utbildningen har i stort genomförts med planlagt antal elever och har uppnått god kvalitet. Resursknappheten har även i år begränsat antalet elever till specialut-

bildningen. Ett uppdämt behov av specialutbildning föreligger.

Särskilda satsningar har gjorts inom ledarskapsområdet. Utveckling och samordning av ledarskapsutvecklingen fortsätter.

Ny utbildningsgång för yrkesofficerare genomförs från och med officerskurs (OK) 94/95. Förändringen innebär bl a att flygfacket fullt ut genomförs OK (officerskurs) på samma sätt som övriga yrkesfolk.

Förberedelser för införande av **Försvarmaktsofficer 2000** fortsätter. Elever från och med OK 94/95 kommer att utbildas till nivå 6. Flygkrigshögskolans sista kurser på SK/AK genomförs därför 97/98.

Fortsatt kompetensuppbyggnad har genomförts. Ett antal anställda har vid Militärhögskolan genomgått kompetensgivande utbildning inom distansutbildning och distansarbete (DUDA). Flygvapnets Halmstadsskolor har gi-

ende på tidigare förtida avgångar. Omfattande fackutbildning pågår för certifiering och nivåhöjande utbildning.

Underrättelsefacket är under uppbyggnad. Därför kan organisationen ännu inte helt bemannas med personal med rätt kompetensnivå.

Inom sambandsfacket finns en generell brist på officerare i nivå 3 och 4.

Personal

Yrkesofficerare och civil personal. – Antalet *yrkesofficerare* 1994/95 har minskat med 87 jämfört med 1993/94. Huvuddelen av minskningen beror på att flygstaben sedan den 1 juli 1994 utgått ur flygvapnets statistik. (Flygvapenledningen redovisas under programmet "Operativa led-

ökat något under året, medan antalet utan tjänstgöringsskyldighet minskat. Förändringen sammanhänger med att reservofficersbehovet enligt försvarsbeslutet 1992 (FB 92) nu i huvudsak intagits.

Antalet *förtids- och pensionsavgångna yrkesofficerare*, anställda i reserven, fortsätter att minska bl a till följd av minskade krigsorganisatoriska behov.

Värnpliktiga. – Antalet inryckta har minskat med cirka 400 jämfört med förra året. Det beror på en bättre värnpliktsomsättning mot krigsorganisationen samt en översyn och reduktion av antalet värnpliktiga för beredskap och övrig fredsproduktion.

Avgångarna har minskat från 12,7 till 11,8 procent jämfört med 1993/94. Försvarsmaktens mål är att avgångarna ytterligare skall minska. Avgångarna varierar avsevärt mellan förbanden.

Av de värnpliktiga som har genomfört grundutbildning har 66,4 procent erhållit krigsplacering i samband med utryckning. Detta är en ökning mot föregående års 58,1 procent. Målsättningen är att ytterligare öka krigsplaceringsgraden. Stora variationer finns mellan förbanden.

Frivillig försvarsutbildning

Central frivilligutbildning har genomförts som befodrings- och kompletteringsutbildning samt fack- och allmänmilitär utbildning till 80 procents uppfyllnad med kvalitativt hög nivå.

Lokal frivilligutbildning har genomförts som komplettering och fackutbildning samt allmänmilitär utbildning och krigsförbandskurser. Måluppfyllelsen har varit 60 procent av planerad verksamhet.

LOMOS-utbildning har startat. Personal från organisationerna FVRF, SKBR, SLK har genomgått kompletteringsutbildning. Personal tillhörande FRO planeras påbörja sin utbildning under budgetåret 95/96.

Internationell verksamhet

Bosnien. – I samband med samträning av bataljon BA 03 och BA 04 har en grupp stridsflygplan av typ F-16 Fighting Falcon ur danska flygvapnet varit baserad vid F 7/Sätenäs respektive letts och övervakats av F 10.

OSSE-besök. – Jämtlands flygflottilj/F 4 och Skånska flygflottiljen/F 10 har varit värdar för utvärderingsbesök från Tyskland (se FV-Nytt 2/95, sid 11) respektive Storbritannien inom ramen för OSSE (f d ESK).

Klargöring av AJS 37 Viggen vid krigsbas. Våra värnpliktigas raska handgrepp imponerar på utlännigar.

Foto: Ivar Blixt

vits uppdrag att leda och samordna DUDA-verksamheten i flygvapnet.

Genomförd utbildning innebär att grund- och krigsorganisationens personalbehov i stort uppfyllts på kort och lång sikt.

Trots omfattande utbildning kvarstår personal- och utbildningsbrister inom vissa yrkesfack.

Inom strilfacket kvarstår bristen på radarjaktledare i besvärande omfattning på grund av tidigare års förtida avgångar. Bristerna kan ersättas först på lång sikt.

Personal i teknisk tjänst har rekryterats i stort antal de senaste åren bero-

ningsförband".) Antalet förtidsavgångar har uppgått till 42. Antalet utfallande "RYA-pensioner" har varit 23.

Minskningen av antalet *aspiranter* från 171 till 134 sammanhänger med reducerade rekryteringskvoter inför försvarsbeslutet 1996 (FB 96) och minskat antal kvalificerade sökande.

Minskningen av antalet *civilanställda* med 439 personer hänför sig till slutligt genomslag i statistiken av avvecklingen av F 6 och F 13 samt att flygstaben utgått ur flygvapnets statistik.

Reservofficerare. – Antalet reservanställda reservofficerare har totalt

En rote AJS 37 Viggen under träningspass dramatiskt fotofångad i omiskännligt västgötskt landskapsljus.

Foto: Ulf Fabiansson

Partnerskap för fred (PFF). – En närskyddspluton från Hälsinge flygflottilj/F 15 ingick i det sammansatta svenska jägarkompani som deltog i övningen "Cooperative Spirit -94" i Holland. Förbandet uppnådde mycket goda resultat och rönt stor uppmärksamhet. Speciellt våra hundar och vårt sätt att använda dessa väckte stort intresse. (Se FV-Nytt 5/94, sid 37.)

Förbandsbesök. – En polsk flygdivision med Su-22 har besökt Skaraborgs flygflottilj/F 7. (Se FV-Nytt nr 4/95 sid 16.)

Uppvisningar. – Flygvapnet har vid ett flertal tillfällen deltagit med flyguppvisningar vid flygdagar eller flygutställningar i utlandet. Uppvisningarna har rönt stort intresse och stor uppmärksamhet samt i något fall av arrangörerna belönats med särskild utmärkelse. (Se FV-Nytt 4/94, sid 30 och i nr 4/95, sid 18.)

Transportflygningar. – TP 84-divisionen har genomfört normala underhålls- och personaltransporter för NORDBAT och dessutom genomfört hjälpinsatser med medicinsk utrustning till Zaire.

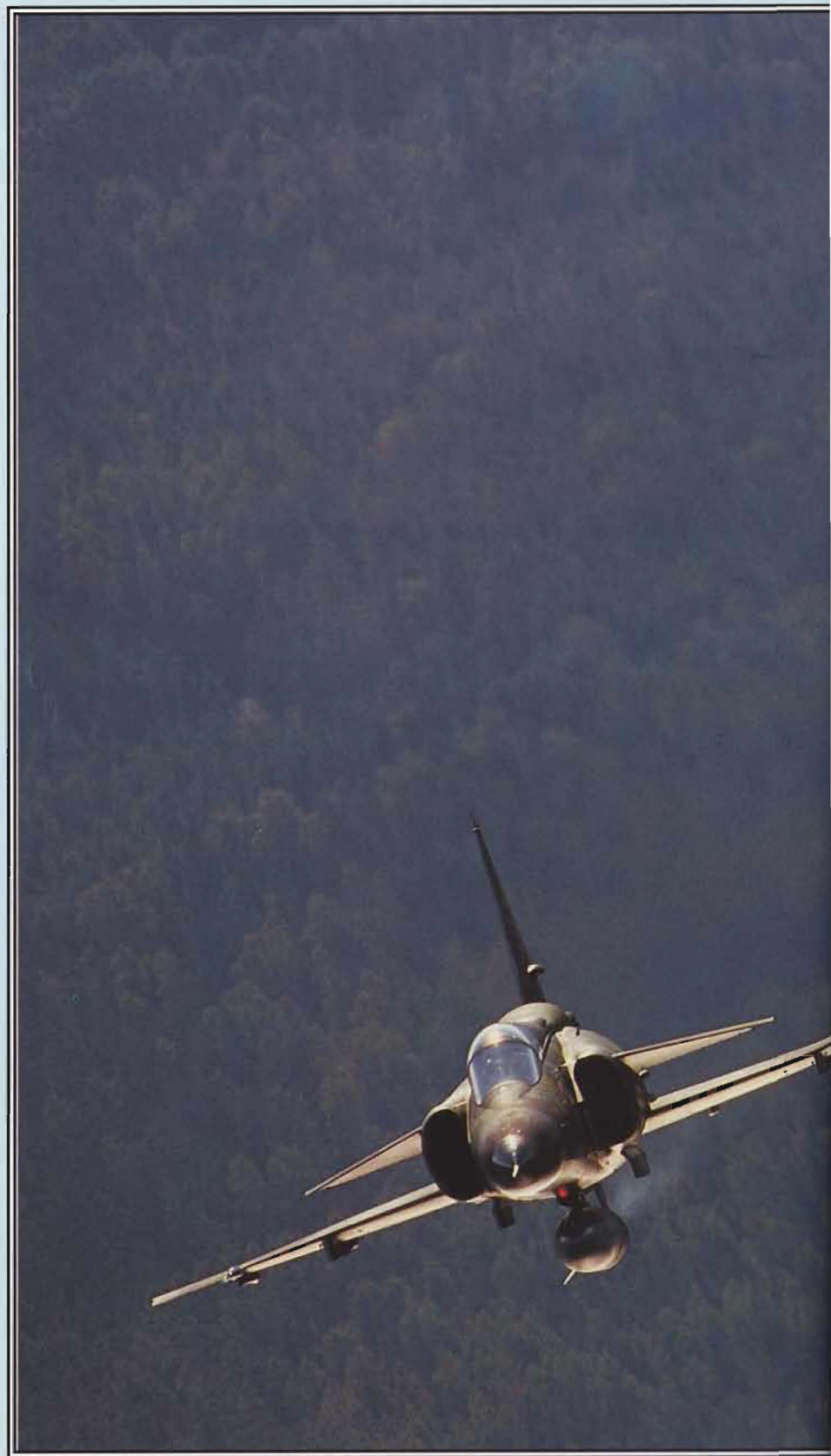
I samband med övningen Cooperative Spirit 94 bidrog flygvapnet till suveränitetsstödet till de baltiska staterna genom att med TP 84 Hercules utföra till- och fråntransport av de i övningen deltagande förbanden från dessa länder.

Övrigt. – Under året har en flygräddningsgrupp deltagit vid flygräddningsövningar med danska och norska helikopterburna räddningsförband vid Karup i Danmark. Verksamheten har medfört en ökande förmåga inför eventuellt kommande utlandsverksamhet.

Miljöprövning

Under 1994/95 genomfördes den slutliga miljö/bullerprövningen vid F 21, F 16, F 17, F 10 och F 4. Kvar för slutlig prövning under hösten 1995 var F 15, F 7 och F 5.

Koncessionsnämnden för miljöskydd har fattat beslut för samtliga under

94/95 genomförda prövningar, även F 4. Tillstånd gavs för samtliga i princip till den nivå som motsvarar maximalt flygtidsuttag för det antal divisioner som redan finns vid respektive flottilj. Den sökta nivån – tre divisioner Gripen – nåddes således inte för F 15, F 16 och F 17. Motiven var främst antalet människor som störs av verksamheten. Det visade sig vid 1995 års slut att prövningsresultatet för F 4 medgav tre divisioner.

Besluten har i huvudsak avvikit från Försvarmaktens förslag så till vida att kraven på bullerdämpande åtgärder skärpts från koncessionsnämndens sida. Dessa skyddskrav kommer att bli kostsamma för Försvarmakten. Samtliga beslut har därför överklagats till regeringen i detta avseende. Samma gäller verksamhetens omfattning där denna begränsats jämfört med ansökan. (Se specialartikel på sid 18-25 i detta nummer.)

Ekonomi

Flygvapenprogrammets del av anslag A 1 var 14.152 Mkr. Den slutliga resursförbrukningen blev 674 Mkr lägre.

Med anledning av de ändrade ekonomiska förutsättningarna planerade flygvapnet under vintern in besparingar inom förbandsverksamheten i stor-

leksordningen 100 Mkr. Utfallet blev runt 150 Mkr, vilket bland annat beror på att flottiljerna väl genomfört ålagda besparingar. I förhållande till regleringsbrevet blev anslagsbelastningen ytterligare 150 Mkr lägre, eftersom besparingarna efter F 6, F 13 och vissa krigsförbands avveckling har realiserats tidigare än beräknat.

Inom krigsmaterielanskaffningen blev underutnyttjandet knappt 300 Mkr. Orsaken är i första hand senare

kostnadsbelastning från Försvarets Materielverk (FMV) än vad prognosen förutspådde på grund av nya ekonomiska administrativa rutiner mellan FMV och Försvarsmakten.

Inom anläggningsanskaffningen blev anslagssparandet 60 Mkr, vilket i första hand beror på förseningar i beställda byggprojekt. ■